

Prirodoslovna podloga za Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije

- sažetak -

Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP) izradio je ovu stručnu podlogu temeljem Ugovora sa Zavodom za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije o izradi *Prirodoslovne podloge Dubrovačko-neretvanske županije u svrhu izrade Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije*. DZZP je temeljem čl. 156. i 157. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) ovlašten za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode.

Cilj izrade stručne podloge bio je prikazati i valorizirati prirodne vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije, ukazati na probleme očuvanja i razloge ugroženosti prirode te predložiti smjernice za IDPPDNŽ sa staništa zaštite prirode s prijedlogom provedbenih odredbi. Dvije ekipe DZZP-a izvršile su nekoliko terenskih izlazaka u svrhu utvrđivanja stanja prirodnih vrijednosti te prikupljanja potrebnih podataka i fotodokumentacije. Održana su dva sastanka s predstavnicima DNŽ u Dubrovniku i Zagrebu (listopad 2008. i siječanj 2009.) na kojima je raspravljena problematika ugrađivanja zaštite prirode u IDPPDNŽ. Na zahtjev DNŽ i temeljem navedenog Ugovora DZZP se službeno očitovao na dokumentaciju izloženu tijekom stručne rasprave za IDPPDNŽ održane u prosincu 2008.

U prvom dijelu stručne podloge iznose se podaci o ugroženim i zaštićenim vrstama i staništima koji su zastupljeni na području Županije te karta staništa i karta pokrovnosti zemljišta u mjerilu 1:100.000. Nakon toga su opisane zaštićene prirodne vrijednosti te one koje su evidentirane za zaštitu važećim županijskim prostornim planom. Ustanovljeno je stanje njihove očuvanosti i potrebne mjere zaštite. Za pet područja predlaže se ukidanje zaštite jer su izgubila svojstva radi kojih su bila zaštićena. Predlaže se proširenje dva zaštićena područja te prekategorizacija jednoga u drugu kategoriju zaštite.

Također su priređene kartografske podloge s granicama zaštićenih i evidentiranih prirodnih vrijednosti koje su iscrtane u GIS-u i čine sastavni dio ove podloge. Vezano uz zaštićena područja, pregledana je kompletna dokumentacija iz Upisnika u registar zaštićenih prirodnih vrijednosti koji se vodi u Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu prirode. Interpretirane su granice zaštićenih područja prema aktima o proglašenju, pribavljene su katastarske podloge od pojedinih gradova i općina te su granice iscrtane u GIS-u na njihovoj podlozi. Održan je sastanak između DZZP i Uprave za zaštitu prirode na kojemu su granice usuglašene, a novi GIS shapefile s iscrtanim granicama dostavlja se

Zavodu za prostorno uređenje DNŽ te se predlaže da se ovako interpretirane granice uključe u IDPPDNŽ. U nekoliko slučajeva utvrđene se vjerojatne pogreške prilikom navođenja katastarskih čestica ili interpretacije granica u pojedinim odlukama o zaštiti koje potječu od prije nekoliko desetaka godina te se predlaže da Županija jednim aktom utvrdi detaljne granice tih zaštićenih područja.

Posebno poglavlje posvećeno je ekološkoj mreži kao novom mehanizmu u zaštiti prirode temeljem EU zakonodavstva. Naveden je popis i osnovni podaci o svakom području Nacionalne ekološke mreže propisane Uredbom o proglašenju ekološke mreže RH (NN 109/07) na području Županije uz detaljniji opis i fotodokumentaciju područja koja su obiđena tijekom izrade ove studije. Obrađena je problematika EU ekološke mreže NATURA 2000 i analiziran odnos između područja nacionalne ekološke mreže i područja predloženih za NATURA 2000 na prostoru Županije.

U posljednjem dijelu studije iznosi se prijedlog provedbenih mjera za IDPPDNŽ vezanih uz problematiku zaštite prirode. Analizirana je dokumentacija za IDPPDNŽ koja je bila predstavljena na Prethodnoj raspravi te se prilaže službeno očitovanje DZZP. Navode se sadržaji predloženi u IDPPDNŽ koji su mogu predstavljati konflikt u prostoru sa stanovišta zaštite prirode i za koje je potrebno u provedbenim odredbama IDPPDNŽ propisati obvezu ocjenjivanja prihvatljivost za prirodu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode. Od ugroženih područja ističe se delta Neretve kao izuzetno osjetljiv i već u znatnoj mjeri opterećen prostor u kojemu je za svaki novi predloženi sadržaj vezan uz turistička i građevinska područja nužno ocijeniti skupni utjecaj već postojećih i planiranih zahvata na prirodne vrijednosti.

Opsežna fotodokumentacija prikupljena kroz izradu ove stručne podloge razvrstana je po imenima lokaliteta i priložena u elektronskom obliku. Sukladno ugovoru, za segment mora i podmorja poslužili su podaci iz studije Instituta za oceanografiju i ribarstvo *Gospodarsko korištenje i zaštita mora* koju je DNŽ ustupila Državnom zavodu.